

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/673/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5812202605
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Yvetta Dzugasová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5812202605.3

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Yvetty Dzugasovej, sudcov JUDr. Jany Urbanovej a JUDr. Adriany Gallovej, v právnej veci navrhovateľky: B. G., nar. X.X.XXXX, bytom X., L. č. XXX/XX, zastúpená advokátom JUDr. Andrejom Bryjom, so sídlom X., P. č. XX, proti odporcovi: Y. H., nar. XX.X.XXXX, bytom X., K. č. XXX/X, zastúpený JUDr. Ing. Igorom Ťuchom, nar. XX.X.XXXX, bytom G. F., H. č. XXXX/XX, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, v konaní o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 7C/23/2012-252 zo dňa 29. decembra 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Námestovo č. k. 7C/23/2012-252 zo dňa 29. decembra 2014 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom rozhodol podľa § 149 ods. 1, § 150 Občianskeho zákonníka o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov tak, že do výlučného vlastníctva navrhovateľky prikázal byť č. 24 na druhom poschodí, vo vchode 14 bytového domu súp. č. XXX, postaveného na pozemku parc. č. 616/9, spoluvlastnícky podiel 3541/158509 na pozemku parc. č. 616/9 a na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, ktoré sú evidované na LV č. XXXX pre obec a k. ú. X., ďalej skrinku pod televízor, dva kusy vitrín, dve spálňové komody, gauč, skriňovú zostavu a skrinku na topánky. Do výlučného vlastníctva odporcu prikázal detský písací stôl, sedáciu súpravu, konferenčný stolík, posteľ, matrac, kuchynskú linku, stôl a stoličky, dva kusy schodištných komôd, malú komodu z prízemka a kované vonkajšie zábradlie. Zároveň týmto rozsudkom rozhodol, že obchodný podiel v spoločnosti M-MAXI, s.r.o., so sídlom Námestovo, Ružová č. 517/6, IČO: 44 624 778, nadobúda výlučne odporca, ktorý zároveň doplatí záväzkov z úveru č. 304398505 uzatvorenej dňa 20.11.2007 medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a H. H.. Navrhovateľke uložil okresný súd povinnosť na vyrovnanie podielu odporcu zaplatiť 8.285,19 Eur do 60 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozhodnutie o náhrade trov konania si vyhradil na samostatné uznesenie.

2. Proti rozsudku okresného súdu podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka, ktorá sa domáhala jeho zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie. Vyslovila nesúhlas so sumou, ktorú má podľa rozsudku zaplatiť odporcovi na vyrovnanie jeho podielu. Okresný súd nebral do úvahy všetky skutočnosti o tom, že odporca je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej súd neprihliadal predovšetkým na potreby maloletých detí, na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Odporca v konaní preukázal len to, že sa staral o udržanie svojho ostatného (výlučného) majetku, a to z prostriedkov patriacich do BSM. Namietala, že súd nevykonal dokazovanie ohľadom ocenenia rekonštrukcie domu odporcu, ktorá bola financovaná zo spoločných peňazí manželov. Keďže účastníci v úmysle ušetriť čo najviac platili všetko bez dokladov a „na ruku“, nemá navrhovateľka inú možnosť, ako dokázať svoje tvrdenia prostredníctvom znalca. Okresný súd v odôvodnení rozsudku konštatuje, že účastníci sa zhodli na sume použitej na rekonštrukciu domu odporcu vo výške približne 22.000,- Eur, z čoho však navrhovateľka

preukázala len čiastku 9.028,- Eur. Zvyšných 13.000,- Eur nepreukázala. Na druhej strane konštatoval, že odporca nepreukázal, že by rekonštrukciu platili len jeho sestra a otec, pričom vyhlásenie predložené na poslednom pojednávaní považuje za nevierohodné a sestra mala zaplatiť v priemere 4.000,- Eur. Otec odporcu bol na dôchodku od 80. rokov minulého storočia, teda nemohol prispieť ničím. Natíska sa preto otázka, kto zaplatil a kde sa vzalo ďalších 9.000,- Eur na rekonštrukciu domu odporcu. Keďže boli účastníci manželia, odporca nepreukázal opak, je logické, že prostriedky boli použité z BSM a keď sa minuli, zobrali si úver, z ktorého sa následne platili zateplenie, odvody a dlhy odporcu. Okresný súd tiež nesprávne vyhodnotil skutočnosti týkajúce sa pôžičky od E. X., keďže dôkazné bremeno na preukázanie, že financie z tejto pôžičky boli použité na oddelený majetok odporcu, nespočíva na navrhovateľke. V zmysle konštantnej judikatúry záväzkov z pôžičky (dlh) sa nepovažuje za predmet BSM (napr. NS SR 4Cdo/123/2008). Je nesporné, že ju vrátil z prostriedkov spoločného úveru, teda z prostriedkov BSM. Je preto len na odporcovi, aby preukázal, že pôžička bola použitá na spoločné veci. V opačnom prípade súd mal teda započítať predmetnú sumu na oddelený majetok odporcu. Čo sa týka sumy 1.400,- Eur za tovar pánovi Weisovi, tvrdené skutočnosti preukázala, a to najmä odkazom na výpis z účtu odporcu. Nesúhlasila s posúdením okresného súdu, ktorý neakceptoval jej tvrdenia o zaplatených odvodoch z prostriedkov BSM a tiež pochybil pri výpočte zostatku úveru, z ktorého výšky vychádzal pri ustálení hodnoty bezpodielového spoluvlastníctva. Napokon konštatovala, že rozhodnutie nie je preskúmateľné.

3. Odporca vo vyjadrení k podanému odvolaniu žiadal napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Zdôraznil, že počas manželstva zabezpečoval všetky finančné potreby rodiny, vniesol do manželstva huteľné veci, svojpomocne zrekonštruoval jednotlivé priestory v spoločnom byte za niekoľkotisíc eur a tiež sa podieľal na výchove a výžive spoločného syna i nemanželského syna (syna navrhovateľky). Navrhovateľka neuviedla jediný dôkaz o tom, že odporca vynaložil zo spoločného majetku na jeho ostatný majetok spoločné prostriedky. Rodina odporcu nedisponovala finančnými prostriedkami, boli problémy so zabezpečovaním bežných potrieb, so splácaním odvodových povinností zo živnosti, pritom navrhovateľka dlhodobo nepracovala. K rekonštrukcii rodinného domu, ktorého je odporca spoluvlastníkom došlo len na podnet jeho otca a sestry s potvrdením, že ho budú aj financovať a po jej ukončení predajom bytu dôjde k vyrovnaniu podielu. Úverová zmluva bola uzavretá preukázateľne na podnet navrhovateľky a bol finančným zdrojom na uspokojenie bežných potrieb rodiny, služieb spojených s bývaním a splácaním samotného úveru. Bol z neho vyplatený aj tovar do predajne, ktorý sa späťne v podobe tržby použil na uspokojenie potrieb rodiny odporcu. Podnikanie odporcu bolo zdrojom príjmov plynúcich do BSM, a teda z týchto dôvodov nie je možné akceptovať, aby v rámci vyporiadania mala navrhovateľka prospech len z aktív podnikania.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p. toto rozhodnutie v zmysle ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ O.s.p. zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

5. Právna úprava vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva rozlišuje dva spôsoby tohto vyporiadania - dohodou a na základe rozhodnutia súdu (§ 149 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka). Oba spôsoby sú rovnocenné a majú za následok úpravu vlastníckych vzťahov manželov k veciam patriacim do bezpodielového spoluvlastníctva. Za predpokladu, že dôjde medzi manželmi k dohode podľa § 149 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nie je možné vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva prejednať pred civilným súdom. Základom konania podľa § 149 ods. 3 Občianskeho zákonníka (vyporiadanie rozhodnutím súdu) je vyriešenie sporu medzi účastníkmi konania, ktorého výsledok sa následne premietne do konečného rozhodnutia. Za predpokladu, že medzi účastníkmi dôjde v priebehu konania k dohode o vyporiadanií bezpodielového spoluvlastníctva, je možné skončiť konanie súdnym zmierom podľa § 99 O.s.p.

6. Návrh na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov je návrhom v zmysle ustanovenia § 80 O.s.p. Súd však nie je viazaný návrhmi účastníkov konania a je povinný zisťovať, čo do bezpodielového spoluvlastníctva manželov patrí. Zo znenia ustanovenia § 149 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka treba totiž vyvodit', že vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva sa musí týkať všetkého majetku, ktorý v zmysle ustanovenia § 143 Občianskeho zákonníka do bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov patrili, a ktorý ako spoločný existoval v čase zániku tohto spoluvlastníctva.

7. Žiada sa uviesť, že spoločné majetkové pohľadávky a záväzky manželov sa v rámci vyporiadania prikazujú rovnako ako veci patriace do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, pokiaľ existovali v dobe vyporiadania. V rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva nemožno prihladať na už uhradený dlh alebo zaniknutú pohľadávku (k uvedenému viď Y., M., G., A., O., M., R., F., V., M. a kol.: Občiansky zákonník I., § 1-450. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2015, s. 1107). Samozrejme, pokiaľ niektorý z manželov po zániku manželstva uhradil časť dlhu vzniknutého počas trvania bezpodielového spoluvlastníctva zo svojich finančných prostriedkov, táto je predmetom vyporiadania. Podstatou postupu pri riešení spoločných dlhov je, že tieto sa vyporiadajú vo výške ku dňu vyporiadania (Najvyšší súd ČR sp. zn. 22Cdo/14/2006).

8. Štruktúra odôvodnenia rozhodnutia je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ak súd pri odôvodňovaní rozhodnutia nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje § 157 ods. 2 O.s.p., dochádza nielen k tomu, že rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť, ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym obsahom. Odôvodnenie rozhodnutia dovoľuje účastníkom konania posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné procesné predpisy a akými úvahami sa správal pri svojom rozhodovaní o veci samej. Odôvodnenie rozhodnutí súdov tvorí v tomto smere súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Pokiaľ súd náležite neodôvodní svoje rozhodnutie, osobitne také, ktorým ukladá nejakú povinnosť, odníme účastníkovi konania právo konať pred súdom, čo je jeden z dôvodov pre zrušenie rozhodnutia v odvolacom konaní (§ 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

9. Z uvedeného vyplýva, že súd je povinný pri odôvodňovaní svojich rozhodnutí dodržať základné obsahové požiadavky formulované v ustanovení § 157 ods. 2 O.s.p. Odôvodnenie je koncipované tak, aby jasne, stručne a zrozumiteľne v sebe zahrnulo všetky náležitosti uvedeného zákonného ustanovenia - vymedzenie predmetu konania, dôkaznej situácie a jej právne posúdenie. Súd je pri formulovaní odôvodnenia rozhodnutia viazaný predovšetkým požiadavkou stručnosti, presnosti, ako aj základnými princípmi logického myslenia.

10. Treba zdôrazniť, že odôvodnenie rozhodnutia má odrážať obsah vykonaného dokazovania, súd je povinný ho riadne zhodnotiť a následne vyvodiť z neho príslušné právne závery. Ak súd prijme právne závery, ktorých vysvetlenie v odôvodnení rozhodnutia nedáva jasný obraz o všetkých podstatných otázkach, potom jeho rozhodnutie trpí vadou, ktorá musí viesť nevyhnutne k zrušeniu rozsudku.

11. Z výroku i obsahu napadnutého rozsudku vyplýva, že okresný súd v rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva rozhodol aj o vyporiadaní záväzku vyplývajúceho z úverovej zmluvy uzavretej medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a H. H., teda nie záväzkového vzťahu účastníkov konania. Takýto postup zjavne odporoval právnej úprave a tiež základným princípom platným pre vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva. V rámci aktuálneho konania mohol okresný súd vyporiadať len hnutelne či nehnuteľne veci patriace do bezpodielového spoluvlastníctva, ako aj záväzky a pohľadávky účastníkov vzniknuté v priebehu manželstva a v súvislosti s užívaním vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva. Akékoľvek iné majetkové práva a dlhy medzi inými osobami ako sú rozvedení manželia nie sú predmetom vyporiadania. Ak okresný súd vyporiadal záväzok H. H., ktorá nebola účastníčkou konania, so Slovenskou sporiteľňou, a.s., rozhodol nad rámec predmetu konania a o dlhu, ktorý sa navrhovateľky ani odporcu netýka. Ak by mala byť vyriešená otázka finančných prostriedkov poskytnutých zo strany H. H. účastníkom konania, mohlo by ísť jedine o pohľadávku tejto osoby voči bývalým manželom, ktorej vznik a obsah by musel byť v rozhodnutí riadne definovaný.

12. K námietkam navrhovateľky ohľadom jej tvrdení o investíciách do nehnuteľnosti odporcu zo spoločných prostriedkov treba uviesť, že povinnosť účastníka označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré sa uviedli v žalobe, či vo vyjadrení odporcu. Poslednou procesnou možnosťou splnenia dôkaznej povinnosti je okamih vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania (§ 120 ods. 4 O.s.p.). Cieľom povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania, bez ohľadu na jeho procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých účastníkom v opačnom procesnom postavení než je účastník, ktorý nesplnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť.

13. Navrhovateľka v priebehu konania tvrdila, že rekonštrukcia nehnuteľnosti, v ktorej mal spoluvlastnícky podiel odporca bola realizovaná za pomoci financií patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva, pričom spochybnila tvrdenia protistrany o tom, že prostriedky na uvedené poskytol

otec a sestra odporcu. Pri akomkoľvek tvrdení v sporovom konaní platí, že toto musí byť podporené rozumným dôkazom, ktorý potvrdzuje uvádzanú skutočnosť. Až v prípade predloženia takého dôkazu sa dôkazné bremeno presunie na druhú procesnú stranu, ktorá sa môže podľa svojich možností brániť proti takýmto krokom v spore. Nebolo postačujúce, aby navrhovateľka len spochybnila financovanie nehnuteľnosti patriacej odporcovi, bolo nevyhnutné predložiť podstatný dôkaz, ktorý by nevyvolával dôvodné pochybnosti (napr. výpis z účtu o platbách rekonštrukcie a pod.). Ak navrhovateľka tvrdila, že väčšina platieb bola uskutočnená „na ruku“, uvedené musí ísť na jej ťarchu. Nie je totiž úlohou súdu hľadať dôkazy tam, kde ich zanedbala zabezpečiť procesná strana svojou nedbanlivosťou (pre úplnosť odvolací súd dodáva, že platenie služieb tvrdým spôsobom mohlo dokonca naznačiť obchádzanie daňových povinností, čo však nebolo predmetom daného konania).

14. Krajský súd dáva do pozornosti zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“ t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. Je preto vždy na navrhovateľovi, ktorý tvrdí, že jeho práva boli dotknuté, aby preukázal, že mu nárok patrí. Pri predložení dôkazov, ktoré dávajú jasný a zrozumiteľný doklad o jeho práve, možno jeho žalobe vyhovieť.

15. Ak teda navrhovateľka neunesla dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu investícií do nehnuteľnosti vo vlastníctve odporcu, potom nemohol súd akceptovať jej návrh na zohľadnenie týchto prostriedkov pri vyporiadaní BSM. S uvedenými otázkami súvisel aj návrh na vykonanie znaleckého dokazovania ohľadom ocenenia rekonštrukcie, ktoré nemalo opodstatnenie, keďže zistenie jeho hodnoty nedáva obraz o tom, kto danú rekonštrukciu financoval.

16. Pokiaľ ide o námietky navrhovateľky vo vzťahu k posúdeniu platby vo výške 160.000,- Sk v prospech E. X., tieto neboli dôvodné. Odporca si uvedenú sumu požičal na kúpu motorového vozidla, ktoré následne počas manželstva používal. Samotnú pôžičku navrhovateľka nespochybnila (treba ju teda považovať za platnú), namietala len jej vrátenie. Z vyššie formulovaného výkladu možno vyvodíť, že platná zaniknutá pohľadávka, či dlh niektorého z manželov nemôže byť predmetom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva, z ktorého dôvodu nemohol odvolací súd vyhovieť odvolacej požiadavke účastníčky.

17. V ďalšej časti odvolania odvolateľka namietala realizáciu úkonov v rámci podnikateľskej činnosti odporcu ako jediného spoločníka a konateľa spoločnosti M-MAXI, s.r.o., konkrétne úhradu povinných odvodov a platby za tovar v prospech p. W. v súvislosti s podnikateľskou činnosťou odporcu.

18. K uvedenému sa žiada analyzovať možnosti manželky zasahovať do úkonov v rámci podnikania spoločnosti s ručením obmedzeným, ktorej je manžel spoločníkom a konateľom. Obchodný podiel v spoločnosti s ručením obmedzeným, nadobudnutý manželmi alebo jedným z nich za trvania manželstva a z prostriedkov patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, predstavuje majetok (hodnotu), ktorý sa v rámci konania o vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov vyporiadáva (R 27/2007). Podľa § 5 Obchodného zákonníka podnikom sa na účely tohto zákona rozumie súbor hmotných, ako aj osobných a nehmotných zložiek podnikania. K podniku patria veci, práva a iné majetkové hodnoty, ktoré patria podnikateľovi a slúžia na prevádzkovanie podniku alebo vzhľadom na svoju povahu majú tomuto účelu slúžiť. Podľa § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka podnikateľom podľa tohto zákona je: a) osoba zapísaná v obchodnom registri, b) osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia, c) osoba, ktorá podniká na základe iného než živnostenského oprávnenia podľa osobitných predpisov, d) fyzická osoba, ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu a je zapísaná do evidencie podľa osobitného predpisu. Ako vec, ktorá slúži výkonu povolania iba jedného z manželov, je podnik vylúčený z predmetu bezpodielového spoluvlastníctva a patrí do oddeleného vlastníctva podnikajúceho manžela, resp. spoločnosti, ktorá je podnikateľom. Hnuteľné a nehnuteľné veci patriace podniku, ktoré podľa svojej povahy slúžia výlučne výkonu povolania (podnikania) podnikajúceho manžela, nie sú súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva manželov a podnikajúci manžel je zásadne oprávnený nakladať s týmito vecami samostatne (Y., M., G., A., O., M., R., F., V., M. a kol.: Občiansky zákonník I., § 1-450. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2015, s. 1058). Obdobne to platí aj pre majetkové práva obchodnej spoločnosti, ktorej je manžel spoločníkom. Uvedený záver nič nemení na tom, že hodnota obchodného podielu v spoločnosti sa pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva zohľadní určením jeho obvyklej, trhovej ceny (R 27/2007), ani na tom, že eventuálne vynaloženie spoločných prostriedkov na oddelený majetok manžela (či vykonanie nie bežného úkonu s tretou osobou) môže byť

dotknutým manželom namietané podľa § 145 Občianskeho zákonníka, pričom tieto námietky môže súd prijať len v prípade ich preukázania. K platbám odvodov treba navyše uviesť, že ich úhrada je zákonnou povinnosťou a nemožno ich preto viazať na súhlas manželky.

19. Žiada sa zdôrazniť, že podnikanie treba chápať ako činnosť, z ktorej výnosy patria obom manželom a ktorá obvykle slúži aj na získavanie hodnôt patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva a uspokojovanie potrieb oboch manželov a odráža sa následne v hodnote obchodného podielu, ktorého cena sa v konaní zohľadňuje.

20. Odvolací súd (vychádzajúc z prezentovaných odvolacích námietok) zrušil napadnutý rozsudok z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti a nesprávneho právneho posúdenia týkajúceho sa otázky vyporiadania dlhu, ktorý však nebol spoločným dlhom manželov. V ďalšom konaní súd prvej inštancie opätovne rozhodne o podanom návrhu, pričom bude vychádzať z naznačených teoretických východísk vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva.

21. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 za, 0 proti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)